

Tiivistelmä

Natalia Skogberg, Päivikki Koponen, Eero Lilja, Sara Austero, Sofia Achame, Anu E. Castaneda. Access to information, preventive measures and working conditions during the coronavirus epidemic – findings of the population-based MigCOVID Survey among persons who have migrated to Finland. [Tiedonsaanti, viranomais-suositusten noudattaminen ja työolot koronavirusepidemian aikana – maahan muuttaneille kohdennetun MigCOVID-väestötutkimuksen tulokset]. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Työpaperi 8/2021. 38 sivua. Helsinki, Suomi 2021. ISBN 978-952-343-632-9 (verkkojulkaisu)

Ajantasainen, luotettava ja riittävä tiedonsaanti on tärkeää kriisitilanteissa, kuten maailmanlaajuisen koronapandemian (COVID-19) aikana. Sen lisäksi, että varmistetaan tiedon saatavuus, on tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että tieto lisää motivaatiota noudattaa ennaltaehkäiseviä toimia. Jotkin väestöryhmät voivat olla muita haavoittuvammassa asemassa kriisitilanteissa. Tämä voi johtua tiedon saantiin liittyvistä ongelmista tai siitä, että näihin ryhmiin kuuluvat henkilöt altistuvat muita useammin koronavirustartunnalle erilaisista rakenteellisista syistä (mm. työolosuhteet, asuinolot).

Tämän työpaperin tavoitteena on arvioida tiedon saatavuutta, ehkäisytoimien noudattamista ja työolosuhteita maahan muuttaneessa väestössä käyttäen Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toteuttaman Koronaepidemian vaikutukset ulkomailla syntyneiden hyvinvointiin -tutkimuksen (MigCOVID; n=3 668, osallistumisaktiivisuus 60 %) aineistoa (20–66-vuotiaat). Siltä osin kun vertailukelpoinen tieto on saatavissa, käytetään koko väestöä kuvaavana verrokkiaineistona FinTerveys 2017 -seurantatutkimuksen aineistoa vastaavan ikäisestä väestöstä (n=3 490, osallistumisaktiivisuus 51 %).

Selkeä enemmistö maahan muuttaneista henkilöistä (94 %) sekä koko väestöstä (98 %) raportoivat saaneensa riittävästi tietoa koronaviruksesta ja infektion leviämisen estävistä toimista. Ne maahan muuttaneet henkilöt, joiden suomen tai ruotsin kielitaito oli erinomainen, raportoivat saaneensa riittävästi tietoa merkitsevästi useammin (97 %) kuin ne, joiden kielitaito oli keskitasoinen (92 %) tai korkeintaan aloittelijan tasolla (91 %). Vastaajat kertoivat noudattaneensa ehkäisytoimia pääosin hyvin, erityisesti pysyneensä kotona flunssaoireisena (maahan muuttaneista 96 % ja koko väestöstä 97 %), tehostaneensa käsihygieniaa ja noudattaneensa hyvää yskimishygieniaa (93 % molemmissa väestöryhmissä), sekä pitäneensä turvavälejä (maahan muuttaneista 94 % ja koko väestöstä 95 %). Hieman harvemmin raportoitiin kasvomaskin käyttöä (maahan muuttaneista 82 % ja koko väestöstä 84 %).

Harvimminkin maahan muuttaneiden noudattamia suosituksia olivat ulkomaanmatkojen välttäminen (maahan muuttaneista 84 % ja koko väestöstä 97 %) sekä Koronavilkku-sovelluksen lataaminen puhelimeen (maahan muuttaneista 43 % ja koko väestöstä 63 %). Näissä havaittiin myös merkitseviä eroja eri alueilta maahan muuttaneiden välillä. Naiset noudattivat suosituksia miehiä useammin. Suomeen muuttaneet (30 %) raportoivat merkitsevästi koko väestöä harvemmin (43 %) etätöiden lisääntymisestä koronaepidemian myötä. Noin neljäsosa työssä tai harjoittelussa olevista maahan muuttaneista naisista työskentelivät terveydenhuollossa, jossa tapasivat asiakkaita. Afrikasta muuttaneista naisista vastaava osuus oli muihin ryhmiin verrattuna selvästi korkein (60 %). Hieman yli puolet (56 %) työssä tai harjoittelussa olevista eivät pystyneet pitämään turvaväliä työssään. Hyvästä käsihygieniasta pystyi työpaikallaan huolehtimaan 72 % työssä tai harjoittelussa olevista.

Tilanne koetun tiedonsaannin riittävyyden ja ehkäisytoimien noudattamisen osalta oli varsin hyvä. Havaittu tiedon riittävyyden yhteys suomen tai ruotsin kielitaidon tasoon korostaa tarvetta selkokielen käyttöön viestintämateriaaleissa. Monikielistä ja monikanavaista viestintää tarvitaan erityisesti silloin kun suosituksia päivitetään tai tarkennetaan koronaepidemian aikana. On mahdollista, että suositusten noudattamisesta raportoitaessa vastauksiin liittyy jonkin verran raportointiharhaa sekä maahan muuttaneilla että koko väestössä. Kun työolosuhteisiin liittyviä, tartuntariskiä lisääviä, tekijöitä ei voida täysin poistaa, työnantajien tulisi kiinnittää huomiota järjestääkseen mahdollisimman hyvät työolosuhteet, ohjauksen ja ohjeiden noudattamisen valvonnan vähentääkseen tarpeetonta altistumista koronavirustartunnalle työpaikoilla.

Avainsanat: koronavirus (COVID-19), maahanmuutto, tartunnan ehkäisytoimet